ת"צ 13772-11-23 ויסברוד נ' קבוצת חנן מור - אחזקות בע"מ ואח'
ת"צ 15824-11-23 שנהב נ' קבוצת חנן מור - אחזקות בע"מ ואח'

לפני **כבוד השופט יעקב שרביט**

המבקש בת"צ 13772-11-23: **דורון ויסברוד**

המבקשים בת"צ 15824-11-23: **1. יהודה שנהב**
2. מאקרו השקעות ערך שותפות מוגבלת
שלושתם ע"י ב"כ עוה"ד ל' להב וה' סטמפו

נגד

המשיבים: **1. קבוצת חנן מור - אחזקות בע"מ**

2.חנן מור
3.אבי מאור
4.ישראל יעקובי
5.קרן אצלאן
6.טל כרמלי
ע"י ב"כ עוה"ד ש' צדיק ול' הרשמן מרדכי

7.פאהן קנה ושות'
ע"י ב"כ עו"ד ח' בלייברג

פסק דין

לפניי בקשה להסתלקות בהתאם לסעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "**חוק תובענות ייצוגיות**" או "**החוק**"), מהבקשות לאישור תובענה ייצוגית שבכותרת (להלן: "**בקשות האישור**" ו-"**בקשת ההסתלקות**", בהתאמה).

I. בקשות האישור, הליך החדל"ת של המשיבה 1 והבקשה לסיום בקשות האישור

א. בקשות האישור והליך חדלות הפירעון של המשיבה 1

1. ביום 7.11.2023 הוגשה בקשת האישור בת"צ 13772-11-23 בשם בעלי מניות של המשיבה 1, קבוצת חנן מור אחזקות בע"מ (להלן גם: "**החברה**"), אשר רכשו את מניותיה החל מיום 30.4.2023 ושהחזיקו בהן ביום 5.11.2023 (להלן: "**בקשת בעלי המניות**"). למחרת, ביום 8.11.2023, הוגשה בקשת האישור בת"צ 15824-11-23 בשם מחזיקי אג"ח מסדרה י"ג של החברה, אשר רכשו את אגרות החוב החל מיום 30.4.2023 ושהחזיקו בהן ביום 5.11.2023 (להלן: "**בקשת מחזיקי האג"ח**").

2. החברה היא חברה העוסקת בנדל"ן, לרבות באמצעות חברות בנות בבעלותה, ומניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. המשיבים 2-6 הם דירקטורים ונושאי משרה בחברה. המשיבה 7 שימשה כרואה החשבון המבקר של החברה וביקרה את דוחותיה הכספיים החצי שנתיים לשנת 2023.

3. בתמצית, בבקשות האישור נטען כי לחברי הקבוצות נגרמו נזקים בגין דיווחים חסרים של החברה ואי-קיום חובת הגילוי שחלה עליה, הן לגבי הפרת התקשרויות של חברות בנות שלה עם בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "**הבנק**") והן לגבי העובדה שעמדה לבנק זכות להעמיד את ההלוואות שנתן לחברות הבנות לפירעון מיידי ולממש שעבודים שניתנו להבטחתן. לפי הנטען, בעקבות בקשות שהגיש הבנק ביום 5.11.2023 למימוש השעבודים שניתנו לו קרסו שערי המניות של החברה ואגרות החוב שלה מסדרה י"ג. בבקשות האישור נטען, בין היתר, כי החברה והמשיבים 2-6 הפרו את חובות הגילוי החלות עליהן לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 וכן ביצעו עוולות של הפרת חובה חקוקה ורשלנות וכי המשיבה 7 התרשלה בתפקידה כרואה החשבון המבקר של החברה.

4. בקשות האישור נתמכו בחוות דעת מומחה של הכלכלן מר אורי טל טנא, שהעריך את הנזק לחברי הקבוצות כדלקמן: סך של 16.05 מיליון ש"ח לבעלי המניות; וסך של בין 7.47 ל-8.33 מיליון ש"ח למחזיקי אג"ח י"ג.

5. ביום 20.11.2023 הוגשה בקשה להקפאת הליכים בידי החברה בתיק חדל"ת 42454-11-23 (להלן: "**הליך החדל"ת**"); וביום 28.11.2023 ניתן על ידי המותב הדן בהליך החדל"ת (כב' סגן הנשיא ח' ברנר) צו לעיכוב הליכים נגד החברה ומונה לה מנהל הסדר, עו"ד אהוד גינדס (להלן: "**מנהל ההסדר**").

6. עוד קודם לכן, ביום 15.11.2023, הוגשה בבקשת בעלי המניות בקשה לעיקול זמני על נכסי החברה. דיון במעמד צד אחד בבקשה לעיקול זמני התקיים ביום 23.11.2023, ואולם מאחר שבאותו מועד הליך החדל"ת כבר היה תלוי ועומד החליטה כב' הרשמת ר' ערקובי להמתין עם הדיון וההכרעה בבקשת העיקול עד להתפתחויות בתיק החדל"ת, ובקשה זו נזנחה עם מתן הצו לעיכוב הליכים.

7. ביום 20.3.2024 הוגשה בקשה לתיקון בקשת מחזיקי האג"ח על דרך של הוספת תת-קבוצה של מחזיקי אג"ח מסדרה י"ד של החברה, אשר רכשו את אגרות החוב החל מיום 30.4.2023 ושהחזיקו בהן ביום 5.11.2023 (להלן: "**הבקשה לתיקון**"). הבקשה לתיקון נתמכה בחוות דעת מומחה של הכלכלן מר גלעד מנו, שהעריך את הנזק לחברי תת-הקבוצה של מחזיקי האג"ח מסדרה י"ד בסך של 8.46 מיליון ש"ח.

8. לאור צו הקפאת ההליכים עוכב על ידי, לבקשת המשיבים ובהסכמת המבקשים, הדיון בבקשות האישור.

9. ביום 20.5.2024 ניתן פסק דין בהליך החדל"ת שאישר הסדר חוב בין החברה לבין חלק מנושיה (להלן: "**הסדר החוב**"). לענייננו חשוב לציין את ההסדרים הבאים שנקבעו בהסדר החוב:

9.1 במסגרת הסדר החוב הוסדר גם החוב (המותנה) בהתאם לבקשות האישור (לרבות לעניין הדרישה של מחזיקי אג"ח מסדרה י"ד, שהבקשה לתיקון בעניינם היתה עודנה תלויה

ועומדת). במסגרת הסדר החוב הסכים מנהל ההסדר להכיר לחברי הקבוצות כהגדרתן בבקשות האישור תביעת חוב כללי בסך כולל של 32 מיליון ש"ח (הכולל את הגמול למבקשים ושכר הטרחה לב"כ המבקשים; סעיף 40 להסדר החוב). בכך הכיר למעשה מנהל ההסדר **במלוא** סכומי התובענות הייצוגיות ככל שבקשות האישור היו מתקבלות ובהתאם לחוות הדעת הכלכליות שהוגשו בתמיכה להן.

9.2 עוד נקבע בהסדר החוב כי בגין תביעת החוב שהוכרה לחברי הקבוצות כהגדרתן בבקשות האישור יוקצו להם (וכן למבקשים ולבאי-כוחם) 3.3% ממניות החברה (סעיף 40 להסדר), וזאת בהתאם לשיעור הנשייה שלהם מתוך סכום הנשייה הכולל של נושים שהחוב שלהם הומר למניות (32 מיליון מתוך כ-969 מיליון ש"ח).

9.3 כן נקבע בהסדר החוב שהוא מהווה סילוק כלל טענותיהם של המבקשים בבקשות האישור, אשר יופסקו וידחו כנגד כל המשיבים, וכן מהווה ויתור טענות וצו חוסם נגד כל עילת תביעה ייצוגית מכל מין וסוג שהוא המבוססת או קשורה, במישרין או בעקיפין, לעילות שבבקשות האישור, וזאת כלפי תאגידי הקבוצה שהחברה עומדת בראשה או צד שלישי אחר (סעיף 42 להסדר החוב).

10. יצוין כי במסגרת ההסכמות בין המבקשים ובא כוחם לבין מנהל ההסדר סוכם כי הגמול למבקשים יהיה בשיעור של 5% מהתקבול שיקבלו חברי הקבוצה, וכי השכר הטרחה לבא-כוחם יהיה בשיעור של 20% מהתקבול שיקבלו חברי הקבוצה בתוספת מע"מ.

<u>ב. הבקשה לסיום בקשות האישור והדיון בה</u>

11. ביום 5.6.2024 הגישו המבקשים, על דעת מנהל ההסדר, בקשה לסיום בקשות האישור, בה התבקש: **(א)** להורות שיש לראות בבקשות האישור כמי שהתקבלו בעניין החברה (מבלי שהדבר יהווה השתק פלוגתא); **(ב)** לאשר הסתלקות מבקשות האישור נגד המשיבים 2-7, וזאת בשל העובדה שהסדר החוב, שאושר בהליך החדל"ת, קובע כי הוא מהווה סילוק מלא וגמור של תביעות חברי הקבוצות נגד צדדים שלישיים (להלן: "**הבקשה לסיום בקשות האישור**").

12. במסגרת הבקשה לסיום בקשות האישור, ביקשו המבקשים כי ייפסק להם גמול ושכר טרחה בשיעורים של 5% ו-20% בתוספת מע"מ, בהתאמה, "**מסכום התקבול לקבוצה**". זאת, בין היתר, לאור השיקולים הבאים: **(א)** <u>התועלת לקבוצה</u> בכך שמלוא הנזק שנתבע בבקשות האישור הוכר ושמעמדם של חברי הקבוצות כהגדרתן בבקשות האישור, שהיו בגדר נושים מותנים, הושווה למעמדם של נושים רגילים שאינם מותנים. בהקשר זה צוין שהפער בין החוב שהוכר לבין הפיצוי בפועל (במניות החברה) נובע ממצבה הכלכלי של החברה; **(ב)** <u>מורכבות בקשות האישור</u> בשים לב לכך שעניינן בתחום דיני ניירות הערך, ובפרט לאור הצורך בהגשת חוות דעת של מומחים כלכליים; **(ג)** <u>הסיכון</u> שנטלו על עצמם המבקשים ובא-כוחם; ו-**(ד)** <u>החשיבות הציבורית</u> של תובענות ייצוגיות בתחום ניירות הערך כאמצעי לאכיפה פרטית.

13. בתשובה לבקשה לסיום בקשות האישור ביקשו המשיבים 2-6 שבקשות האישור יידחו. המשיבה 7 מצידה הסכימה שבעניינה סיום בקשות האישור ייעשה בדרך של הסתלקות, אך ציינה כי הסכמה זו מותנית בהיות הסדר החוב חלוט וסופי.

14. בהתאם להחלטתי הוגשה גם עמדה של הגורמים המקצועיים במשרד המשפטים אשר גובשה בשיתוף עם רשות ניירות ערך (להלן ביחד: "**הגורמים המקצועיים**"). ביחס לבקשה לסיום בקשות האישור, הותירו הגורמים המקצועיים לשיקול דעת בית המשפט את האופן הראוי לסיום בקשות האישור. בכל הנוגע לגמול ושכר הטרחה ציינו הגורמים המקצועיים כי הסכומים המבוקשים שהומלצו על ידי הצדדים להסדר החוב גבוהים משמעותית מאלו שיש לפסוק בהסדרי פשרה בהתאם לעקרונות שנקבעו על ידי בית המשפט העליון בע"א 2046/10 **עזבון המנוח שמש נ' רייכרט**, פ"ד סה(2) 681 (2012; להלן: "עניין **רייכרט**") ולאחרונה ברע"א 2957/17 **סופרגז חברה ישראלית להפצת גז נ' שוורצמן** (17.3.2024; להלן: "עניין **סופרגז**").

15. ביום 11.9.2023 התקיים דיון בבקשה לסיום בקשות האישור, **במסגרתו הסכים ב"כ המבקשים, בהמלצת בית המשפט, לסיים את בקשות האישור בדרך של הסתלקות לגבי כל המשיבים, לרבות החברה, ולא רק לגבי המשיבים 2-7**:

15.1 בדיון ציין ב"כ המבקשים כי הוא מבקש להסתלק מבקשות האישור נגד המשיבים 2-7 שכן "**לאור סעיף 42 להסדר שאושר, פסק הדין של כב' השופט ברנר בתיק חדלות הפרעון של קבוצת חנן מור יוצר מעשה בית דין לגבי המשיבים 2-7**" (עמ' 2 לפרוטוקול, ש' 10-12). עוד ציין ב"כ המבקשים בעניין זה כי אין לו התנגדות שהתביעות האישיות של המבקשים יידחו (שם, בש' 19). ב"כ המשיבה 7 מצידה הודיעה שהיא אינה עומדת על טענתה שיש להמתין עד פסק הדין בהליך החדל"ת יהיה חלוט (שם, בש' 15-16).

15.2 כן ציין ב"כ המבקשים כי "**לאור סעיף 42 להסדר שמתייחס להפסקת התביעות הייצוגיות נגד כל הנתבעים, כולל המשיבה 1**" הוא לא מתנגד שגם לגבי המשיבה 1 תהיה הסתלקות, כזו שמצדיקה פסיקת גמול ושכ"ט בשים לב להסדר החוב שאושר ולתועלת שצמחה לקבוצות כהגדרתן בבקשות האישור (שם, בש' 20-23).

15.3 במענה לשאלת בית המשפט השיב ב"כ הגורמים המקצועיים כי "**בנסיבות המקרה הספציפי הזה ומבלי שיש בכך משום השלכה על מקרים אחרים, אין לנו הסתייגות מההסתלקויות מבקשות האישור**" (שם, בש' 28-29).

16. **לאור עמדת המבקשים בדיון אתייחס לבקשה לסיום בקשות האישור כאל בקשת הסתלקות לכל דבר ועניין**. בהתאם, בתום הדיון הוריתי למבקשים ובא-כוחם להגיש תצהירי הסתלקות כנדרש על פי סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות ותקנה 11(א) לתקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010.

17. לעניין הגמול ושכר הטרחה, חזר ב"כ המבקשים על טענותיו מדוע יש הצדקה לאשר את הסכום שהוסכם בינו לבין מנהל ההסדר ואף הרחיב בנושא, תוך שהוא מודה בהגינותו כי בית המשפט שדן בהליך החדל"ת כלל לא דן בעניין שיעור הגמול ושכר הטרחה למבקשים ולבא-כוחם (עמ' 3 לפרוטוקול הדיון מיום 11.9.2024, ש' 3-4). בהקשר זה ציין ב"כ המבקשים את התועלת הגדולה לחברי הקבוצות בדמות הכרה במלוא סכום התביעות, את הסיכון שנטלו על עצמם המבקשים, ואת הטרחה הגדולה שהיתה כרוכה במשא ומתן מול מנהל ההסדר ובליווי הליך החדל"ת. ב"כ המבקשים אישר את הסכמתו לכך שאקח בחשבון את החבות במע"מ בפסיקת שכר הטרחה, אך שבנסיבות לא יהיה תשלום כספי מהחברה בגין רכיב המע"מ (שם, בעמ' 4 ש' 6-8). ב"כ המבקשים הוסיף והדגיש את מעורבותו יחד עם מנהל ההסדר בחלוקת המניות לחברי הקבוצה בהתאם להסדר החוב, שכולל טיפול מול רשויות המס בהקשר זה (שם, בש' 12-13). ב"כ הגורמים המקצועיים מצידו חזר אף הוא על עמדתו בעניין הגמול ושכר הטרחה.

18. לבסוף ביקש ב"כ המבקשים לפטור אותם בנסיבות העניין מתשלום החלק השני של האגרות (מכוח תקנה 7א(א)(4)(ב) לתקנות בתי המשפט (אגרות), התשס"ז-2007 (להלן: "**תקנות האגרות**")). ב"כ הגורמים המקצועיים השיב כי "**בנסיבות הייחודיות של מקרה זה, ומבלי שיש בכך כדי לגרוע מעמדתנו בתיקים אחרים, אין לנו התנגדות לפטור מהחלק השני של האגרות**" (עמ' 6 לפרוטוקול הדיון מיום 11.9.2024, ש' 11-12).

19. בתום הדיון נעתרתי לבקשה לתיקון, תוך הוספת מאקרו השקעות ערך שותפות מוגבלת (להלן: "**מאקרו**") כמבקשת נוספת בבקשת מחזיקי האג"ח לגבי תת-הקבוצה של מחזיקי האג"ח מסדרה י"ד.

20. בו ביום הוגשו תצהירי הסתלקות של המבקשים ובא-כוחם, עו"ד להב, בהם הוצהר כי הם לא קיבלו ולא יקבלו, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה כלשהי מהמשיבים בקשר להסתלקות מבקשות האישור, למעט הגמול ושכר הטרחה בשיעור שיקבע על ידי בית המשפט.

II. דיון והכרעה

ג. הסתלקות מבקשה לאישור תביעה ייצוגית – המסגרת הנורמטיבית

21. סוגיית ההסתלקות מבקשה לאישור או מתובענה ייצוגית מוסדרת בסעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, הקובע כדלקמן:

"**(א) מבקש, תובע מייצג או בא כוח מייצג, לא יסתלק מבקשה לאישור או מתובענה ייצוגית, אלא באישור בית המשפט, וכן לא יקבל, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה מהנתבע או מאדם אחר בקשר להסתלקותו כאמור, אלא באישור בית המשפט; בהחלטתו אם לאשר טובת הנאה כאמור, ישקול בית המשפט את אלה:**

(1) אם הבקשה לאישור ההסתלקות הוגשה לפני שאושרה התובענה הייצוגית – האם התובענה הראתה עילת תביעה לכאורה;

(2) התועלת שהביאה הבקשה לאישור או התובענה הייצוגית לחברי הקבוצה.

(ב) מבקש, תובע מייצג או בא כוח מייצג, המבקש להסתלק מבקשה לאישור או מתובענה ייצוגית, יצרף לבקשת ההסתלקות המוגשת לבית המשפט, תצהיר ובו יגלה, בגילוי נאות, את כל הפרטים המהותיים הנוגעים להסתלקות".

22. תכליתה של הדרישה שבית המשפט יאשר הסתלקות מהליך ייצוגי וקבלת טובת הנאה בקשר להסתלקות, היא לאפשר לבית המשפט לוודא שאין בהסתלקות כדי לפגוע בקבוצה ואין מקורה בהעדפת טובתם של המבקש הייצוגי או באי כוחו על פני טובתה של הקבוצה. כמו כן, ככל שמדובר בהסתלקות "מתוגמלת", קרי שיש בצידה טובת הנאה למבקש הייצוגי או לבאי כוחו, המטרה היא לבחון את טובת ההנאה הניתנת להם והאם יש לה הצדקה.

23. בפסק הדין המנחה בע"א 8114/14 **מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ**, פס' 22-31 (22.8.2018; להלן: "עניין **מרקיט**") קבע בית המשפט העליון את אמות המידה לבחינת בקשות להסתלקות מתוגמלת לאור הסכנות הכרוכות באישורן. כך, נקבע כי ככלל "**אין לפסוק גמול ושכר טרחה לתובע המייצג ולבא הכוח המייצג במסגרת של הסתלקות מבקשת אישור תובענה כייצוגית [...] עם זאת הסתלקות מתוגמלת היא אפשרית – ואולם מדובר בחריג לכלל, ומשכך יש להיעתר לבקשות בנדון רק במקרים מתאימים**" (שם, בפס' 26). לעניין השיקול בדבר קיומה של עילת תביעה לכאורה, נקבע בעניין **מרקיט**, בין היתר, כי "**על בית משפט לוודא כי אין עסקינן בתביעת סרק, אלא בתובענה שלכתחילה עמדה ביסודה עילת תביעה לכאורה ואולם לאחר הגשתה התברר כי אין עוד תוחלת בהמשך ניהול ההליך**" (שם, בפס' 25). לעניין השיקול בדבר התועלת שהביאה בקשת האישור, נקבע כי "**... על הערכאה הדיונית להתרשם כי לקבוצה צמחה תועלת קונקרטית ורלוונטית כתוצאה מההליך, ואין די מבחינה זו בתועלת כללית ועמומה**..." (שם; ר' גם: ע"א 3282/21 **עיריית תל אביב-יפו נ' תנועת אומ"ץ – אזרחים למען מינהל תקין וצדק חברתי ומשפטי**, פס' 12-16 (3.4.2022)).

24. זאת ועוד, בשונה מאישור הסדר פשרה "**הסתלקות מהליך ייצוגי אינה מקימה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה**", אף כי גם הסתלקות מקטינה את האפשרות שתוגש תובענה ייצוגית נוספת באותו עניין (עניין **מרקיט**, בפס' 22).

ד. בקשת ההסתלקות – מן הכלל אל הפרט

ד.1 אישור ההסתלקות

25. לאחר שבחנתי את הבקשה לסיום בקשות האישור ואת הסדר החוב שאושר בהליך החדל"ת, הגעתי למסקנה כי יש מקום לאשר את בקשת ההסתלקות.

26. **ראשית**, משעה שמנהל ההסדר הכיר לחברי הקבוצות כהגדרתן בבקשות האישור בתביעת חוב בגובה מלוא סכומי בקשות האישור, הרי שאין עוד תוחלת לבקשות האישור ומן הראוי להסתלק מהן.

27. **שנית**, כך מתחייב לפי המבקשים גם מהעובדה שהסדר החוב אושר בהליך החדל"ת ונקבע במסגרתו כי הוא מהווה סילוק של כל טענותיהם של חברי הקבוצות וכי בקשות האישור יופסקו וידחו נגד כל המשיבים בבקשות האישור. ודוק: לאור עמדת המבקשים לפיה הסדר החוב שאושר בהליך החדל"ת יוצר מעשה בית דין המונע את המשך ניהול בקשות האישור נגד המשיבים, ממילא אין צורך שאכריע בעניין זה במסגרת בקשת ההסתלקות דנן (הגם שעל פניו, ומבלי לטעת מסמרות מאחר שמדובר בבקשת הסתלקות, כך עולה לכאורה מהסדר החוב שאושר במסגרת הליך החדל"ת).

28. בנסיבות כאמור לעיל, ובמסגרת שיקול הדעת הנתון לי על פי סעיף 16(ד)(1) לחוק תובענות ייצוגיות, אף אין לטעמי מקום לנסות לאתר מבקשים ייצוגיים או בא-כוח חלופיים לבקשות האישור.

29. בנסיבות המקרה דנן, ובמסגרת שיקול הדעת הרחב הנתון לבית המשפט בעניין זה, לא מצאתי שיש צורך או מקום, בטרם אישור ההסתלקות, להורות על פרסום הבקשה להסתלקות או על קבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה בטרם אישור ההסתלקות (ר' למשל: ע"א 1362/12 **היועץ המשפטי לממשלה נ' סלקום ישראל בע"מ** (13.5.2013); ת"צ (מחוזי מרכז) 24356-04-10 **הר-עוז נ' כלל בריאות חברה לביטוח בע"מ**, פס' 24-30 (22.12.2010); ת"צ (מחוזי ת"א) 13675-03-09 **מישורי נ' דקלה חברה לבטוח בע"מ**, פס' 4 (28.12.2010); ת"צ (כלכלית ת"א) 44366-05-18 **הייט נ' Ormat Technologies, Inc**, פס' 16 (4.3.2021); ת"צ (כלכלית ת"א) 24617-09-18 **שרון נ' Opko Health Inc**, פס' 44 (28.5.2024; להלן: "עניין **שרון**"). זאת, בפרט משעה שהגורמים המקצועיים, קרי משרד המשפטים ורשות ניירות ערך, הודיעו כאמור כי הם אינם מתנגדים לבקשת ההסתלקות.

<u>ד.2 הגמול ושכר הטרחה</u>

30. ראשית, ברי כי אין בהסדר החוב או באישורו בהליך החדל"ת משום קביעה מחייבת לעניין שיעור הגמול ושכר הטרחה להם זכאים המבקשים ובא-כוחם. כאמור, וכפי שהודה ב"כ המבקשים בדיון מיום 11.9.2024, בהליך החדל"ת כלל לא נדונה השאלה של הגמול ושכר הטרחה למבקשים ולבא-כוחם. זאת ועוד, בהחלטות בהליכים שבפניי מהימים 24.3.2024 ו-25.3.2024, שניתנו זמן רב בטרם אושר הסדר החוב בהליך החדל"ת, קבעתי במפורש כי סוגיית הגמול ושכר הטרחה (מתוך הפיצוי הכולל שיינתן לחברי קבוצות כהגדרתן בבקשות האישור) במסגרת הליך החדל"ת צריכה להיות מוכרעת במסגרת הדיון בבקשות האישור <u>ולא</u> במסגרת הליך החדל"ת.

31. לפיכך, יש לראות בשכר הטרחה שסוכם בין המבקשים ובא-כוחם לבין מנהל ההסדר כהמלצה בלבד, שאין בה כדי לחייב את בית המשפט (כשם שלא היה לה תוקף מחייב אף אם היה מדובר בהסכם פשרה, ולא בהסתלקות, כאמור בסעיף 18(ז)(2) לחוק תובענות ייצוגיות).

32. לגופם של דברים, אני בדעה כי במישור העקרוני המקרה דנן מתאים להסתלקות מתוגמלת, שכן הוא מקיים את התנאים לכך הקבועים בסעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות כפי שפורשו בעניין **מרקיט**: **(1)** ברי כי **קיימת עילת תביעה לכאורה, ואין מדובר בתביעת סרק**, וזאת מעצם העובדה שמנהל ההסדר הסכים להכיר לחברי הקבוצות בתביעת חוב בגובה מלוא סכומי בקשות האישור בסך כולל של 32 מיליון ש"ח. כאמור, ההסתלקות מתבקשת רק בעקבות הסדר החוב שאושר בהליך החדל"ת במסגרתו הוכרה זכותם לפיצוי של חברי הקבוצות במלוא סכום תביעתם, אשר בעקבותיו התברר כי אין עוד תוחלת בהמשך ניהול בקשות האישור; **(2) לחברי הקבוצות צמחה תועלת קונקרטית ורלוונטית כתוצאה מבקשות האישור**, שכן בשים לב לקיומן של בקשות האישור (ובקשת העיקול שהוגשה במסגרתן) הסכים מנהל ההסדר להכיר בחוב כלפי חברי הקבוצות במסגרת הסדר החוב שאושר בהליך החדל"ת, אף שהיה חוב מותנה בלבד, ובמסגרת ההסדר קיבלו חברי הקבוצות פיצוי בדמות מניות החברה בהתאם לחלקם היחסי בנשייה (השווה: עניין **שרון**, בפס' 51).

33. עם זאת, במקרה דנן אני סבור כי **אין מקום לפסוק למבקשים ובא-כוחם גמול ושכר טרחה בשיעור כולל של 25% מסכום הפיצוי נטו לקבוצות** (קרי, 20% מסכום הפיצוי ברוטו).

34. ראשית, כפי שטענו הגורמים המקצועיים, אף כאשר מדובר בהסכם פשרה, בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון בעניין **רייכרט** ובעניין **סופרגז**, השיעור **המקסימלי** של הגמול ושכר הטרחה (יחד) מהפיצוי נטו לקבוצה הינו כדלקמן: (1) עד 5 מיליון ש"ח - 25%; (2) מעל 5 מיליון ש"ח ועד 10 מיליון ש"ח - 20%; (3) מעל 10 מיליון ש"ח - 15%.[1] המשמעות היא שכאשר הפיצוי ברוטו לקבוצה, לרבות הגמול ושכר הטרחה, הוא 32 מיליון ש"ח, השיעור **המקסימלי** של הגמול ושכר הטרחה מתוך סכום הפיצוי נטו לקבוצה הוא כ-17.75%.[2]

35. לטענת המבקשים ובאי כוחם יש לפסוק את סכומי הגמול ושכר הטרחה בהתאם לשיעור הפיצוי במדרגה הראשונה (של עד 5 מיליון ש"ח), התואם את שווי המניות בחברה שיוחדו לחברי

---

[1] בפסיקה מאוחרת לעניין **רייכרט** נקבע כי יש להפחית את האחוזים באופן מדורג גם לאחר המדרגה השלישית כאשר הסעד שנפסק בפועל עולה באופן משמעותי על 10 מיליון ש"ח (ר' למשל: תנ"ג (מחוזי מרכז) 10466-09-12 **אוסטרובסקי נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ** (11.2.2018) בו נקבעו שתי מדרגות נוספות: מעל 30 מיליון ש"ח ועד 60 מיליון ש"ח - 12%; ומעל 60 מיליון ש"ח - 10%. ערעור וערעור-שכנגד על החלטה זו נמשכו בהמלצת בית המשפט העליון (ע"א 2587/18 **אוסטרובסקי נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ** (20.2.2020)).

[2] 4.826 מיליון ש"ח [=2.576+1+1.25] גמול ושכר טרחה מתוך 27.174 מיליון ש"ח [=17.174+5+5] סכום הפיצוי נטו לקבוצה, וביחד 32 מיליון ש"ח ברוטו.

הקבוצות במסגרת הסדר החוב שאושר, אשר נמוך משמעותית מגובה החוב הכולל שהוכר בעניינם (בסך 32 מיליון ש"ח). ואולם אם אקבל טענה זו, יש בה כדי להפחית משמעותית את התועלת שצמחה לחברי הקבוצות כתוצאה מבקשות האישור, שהיא אחד השיקולים בעת פסיקת גמול ושכר טרחה במקרים של הסתלקות (לפי סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות ופסק הדין בעניין **מרקיט**).

36. זאת ועוד, במקרה דנן גם אם הייתי מקבל את הטענה שאנו מצויים במדרגה הראשונה, אין הצדקה לפסוק את השיעור המקסימלי של גמול ושכר הטרחה (העומד על 25% מסכום הפיצוי נטו ו-20% מסכום הפיצוי ברוטו). זאת, לאור העובדה שבקשות האישור (שהוגשו לפני פחות משנה) הסתיימו בהסתלקות מוסכמת בשלב מוקדם ביותר מבלי שהוגשו תשובות לבקשות האישור (וממילא מבלי שהוגשו תגובות לתשובות), מבלי שהוגשו בקשות מקדמיות בעניין גילוי מסמכים ומבלי שהתקיים כל דיון לגופן של בקשות האישור, אף לא דיון מקדמי. משכך, מידת הטרחה שב"כ המבקשים נדרשו להשקיע היתה מועטה ביותר, בפרט בהשוואה למידת הטרחה שהושקעה במקרים מושא פסקי הדין בעניין **רייכרט** ובעניין **סופרגז**.

37. מנגד, אין חולק כי הכנת בקשות האישור דרשה ידע והיערכות מקצועיים והבקשות נתמכו בחוות דעת מומחה כלכליות. כן יש להתחשב בתרומה של בקשות האישור לקידום האכיפה פרטית בתחום ניירות הערך, ובסיכון שנטלו המבקשים ובא-כוחם בהגשת הבקשות. עוד יש להביא בחשבון את העבודה שהושקעה על ידי המבקשים ובא-כוחם במשא ומתן מול מנהל ההסדר ובמסגרת הליך החדל"ת (אף שב"כ המבקשים הודה בהגינותו כי המבקשים לא הגישו כל בקשה משלהם באותו הליך). כמו כן, בעת פסיקת שכר הטרחה יש להביא בחשבון את מעורבות ב"כ המבקשים בטיפול בחלוקת מניות החברה לחברי הקבוצות במסגרת הסדר החוב שאושר בהליך החדל"ת. נסיבות אלה עומדות לזכות המבקשים ובא-כוחם ויש להתחשב בהן לטעמי בפסיקת הגמול ושכר הטרחה בהליך.

38. לאור כל האמור לעיל, ולאחר ששקלתי את השיקולים שנקבעו בסעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות ובעניין **מרקיט**, החלטתי לקבוע כי **הגמול ושכר הטרחה** שיקבלו המבקשים ובא כוחם יהיה **בשיעור כולל של 13% מהמניות (ברוטו) שיוחדו לחברי הקבוצות במסגרת הסדר החוב**, המהווה כ-15% (13/87) מסך המניות "נטו" שייוותרו בידי חברי הקבוצות, שיעמוד על 87% מהמניות (ברוטו) שיוחדו לחברי הקבוצות במסגרת הסדר החוב. בהתאם להסכמת ב"כ המבקשים בדיון מיום 11.9.2024, שניתנה בשים לב לכך שבהסדר החוב נקבע כי החברה לא תשלם כל תשלום כספי לחברי הקבוצה, מובהר בזה כי גמול ושכר טרחה אלו כוללים את המע"מ החל על ב"כ המבקשים (וכן על המבקשים, ככל שחל) וכי החברה או חברי הקבוצות לא יידרשו לשלם סכום כלשהו למבקשים או לבא-כוחם. אני סבור כי שיעור זה הוא ראוי ותואם את נסיבות המקרה, וזאת בפרט בהשוואה לשיעורים הקונקרטיים שנפסקו בעניין **סופרגז**, בשני תיקים שכללו הליכים בהם הושקעו משאבים ומאמצים רבים יותר מאלה שהושקעו בהליך דנן

(מה גם שאותו מקרה עסק בהסכמי פשרה ואילו במקרה דנן עסקינן בהסתלקות; ר' והשווה לשיעורים שנקבעו בעניין **שרון**, בפס' 52; ובת"צ (כלכלית ת"א) 73529-12-18 **באטון נ' Perrigo Company plc**, פס' 72 (5.6.2024; להלן: "עניין **באטון**")).

39. החלוקה בין המבקשים לבין בא-כוחם תהיה על פי אותו יחס חלוקה שנכלל במסגרת השיעורים שהומלצו, קרי 17.6% למבקשים ו-82.4% לבא כוחם[3] (לכלל בדבר "הפחתה" פרופורציונאלית כשבית המשפט דוחה את ההמלצה בעניין גמול ושכר טרחה, ר': עניין **סופרגז**, בפס' 50, תת-פסקה שביעית). החלוקה בין המבקשים לבין עצמם תהיה לפי סכומי בקשות האישור בקירוב. לפיכך סכומי הגמול ושכר הטרחה יהיו כדלקמן:

(א) בא-כוח המבקשים יקבל 10.712% מסך המניות ברוטו שיוחדו לחברי הקבוצות על פי הסדר החוב;

(ב) המבקשים יקבלו סך כולל של 2.288% מסך המניות ברוטו שיוחדו לחברי הקבוצות במסגרת הסדר החוב על פי החלוקה הבאה: המבקש בבקשת בעלי המניות יקבל 1.148%; המבקש, מר שנהב, יקבל 0.535%; והמבקשת, מאקרו, תקבל 0.605%.

ד. 3 הבקשה לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה

40. כאמור, המבקשים אף עתרו בנסיבות לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה.

41. תקנה 7א(א)(4) לתקנות האגרות, שהוספה במסגרת תיקון לתקנות האגרות משנת 2018[4] (להלן: "**התיקון לתקנות האגרות**"), קובעת כדלקמן:

> "**ניתן פסק דין המאשר הסדר הסתלקות לפי סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות ישלם המבקש את חלקה השני של האגרה; על אף האמור רשאי בית המשפט –**
>
> **(א) להורות כי המשיב ישלם את חלקה השני של האגרה וישפה את המבקש על סכום האגרה ששילם בעד חלקה הראשון של האגרה בתוספת הפרשי הצמדה למדד;**
>
> **(ב) לפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה לפי פסקה זו, כולה או חלקה, מטעמים מיוחדים שיירשמו**".

42. הוראה דומה לזו שבתקנה 7א(א)(4)(ב) לתקנות האגרות לעניין הסתלקות, מופיעה בסיפא של תקנה 7א(א)(3) לתקנות האגרות לעניין פסק דין המקבל את התובענה או המאשר הסדר פשרה.

---

[3] ההסכמה המקורית היתה 5% למבקשים ו-20% בתוספת מע"מ (קרי 23.4%) לבא-כוחם והיחסים לעיל הם בהתאם (5/28.4 ו- 23.4/28.4).

[4] תקנות בתי המשפט (אגרות) (תיקון), התשע"ח-2018 (ק"ת 7980, התשע"ח, 8.4.2018).

43. הסתלקות, אף שהיא "חוסכת" את המשך ניהול ההליך, אינה מצדיקה כשלעצמה פטור מתשלום חלקה השני של האגרה, והדבר מוצדק רק אם קיימים "טעמים מיוחדים". בתקנות האגרות לא הובהר מהם הטעמים המיוחדים שבעטיים רשאי בית המשפט לפטור את המבקש מתשלום חלקה השני של האגרה במקרה של הסתלקות מבקשה לאישור תובענה ייצוגית (או במקרה של הסדר פשרה), ואף לא פורטו השיקולים שעל בית המשפט לשקול. בפסיקת בתי המשפט המחוזיים יש דעות שונות ומגוונות בנושא. בעניין זה מקובלים עלי הדברים שנקבעו לעניין פרשנות תקנה 7א(א) לתקנות האגרות בהחלטה המפורטת בת"צ (מחוזי מרכז) 50737-01-19 **לפינר נ' בנק הפועלים בע"מ**, פס' 43 (5.4.2021):

> "**בגדר השיקולים לבחינת בקשה למתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה עם סיום המחלוקת בתובענה הייצוגית ראוי לשקול בין היתר את השיקולים כדלקמן: אופן סיום ההליך - היינו האם התובענה התקבלה בכללותה או בחלקה; האם ההליך הסתיים בהסדר פשרה או בהסתלקות; השלב בו הסתיים ההליך; מספר הדיונים שהתקיימו בהליך ומהותם; כתבי הטענות שהוגשו; הליך גישורי אם התקיים, אשר סייע בגיבוש הסדר הפשרה שאושר על-ידי בית המשפט. אין מדובר ברשימה סגורה. אין מדובר אף בהכרעה בינארית בין פטור לחיוב, שכן בית המשפט רשאי לפטור מתשלום חלק מחלקה השני שהאגרה לפי נסיבות העניין**" (שם, בפס' 43).

44. אני בדעה כי במקרה דנן מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות מתן פטור מתשלום חלקה השני של האגרה. בדברי ההסבר לתזכיר התיקון לתקנות האגרות (תזכיר תקנות בתי המשפט (אגרות) (תובענה ייצוגית), התשע"ז-2017), נאמר, בין היתר, כי: "**להתקנתן של אגרות תובענות ייצוגיות שתי תכליות מרכזיות. הראשונה היא כיסוי חלק מעלויות ההליך המשפטי אותו יוזם בעל הדין. תובענה ייצוגית היא הליך מורכב וארוך, אשר דורש, ככלל, משאבים שיפוטיים רבים... התכלית השנייה היא הפחתת תובענות סרק וצמצום שיעורן ביחס לכלל התובענות הייצוגיות המוגשות לבתי המשפט**".

45. במקרה דנן, שתי התכליות העומדות ביסוד חיוב הליכי תובענות ייצוגיות באגרה מצדיקות לדעתי את מתן הפטור המבוקש: **ראשית**, כאמור לעיל, ההליך הסתיים בהסתלקות מבלי שהוגשו תשובות לבקשות האישור (וממילא מבלי שהוגשו תגובות לתשובות), מבלי שהוגשו בקשות מקדמיות בעניין גילוי מסמכים ומבלי שהתקיים כל דיון לגופן של בקשות האישור, אף לא דיון מקדמי. לפיכך, ההליך הצריך השקעת משאבים שיפוטיים מעטים ביותר (לעניין שיקול זה לצורך פטור מתשלום החלק השני של האגרה במקרה של הסדר פשרה, ר' מבין רבים: ת"צ (מחוזי ת"א) 17597-04-20 **פרייפלד נ' רז**, פס' 32 (12.4.2021); ת"צ (מחוזי ת"א) 17721-09-20 **רבינוביץ נ' וואלה טורס בע"מ**, פס' 65-70 (3.6.2021); ת"צ (מחוזי ת"א) 7066-03-21 **ציפורין נ' הוט מובייל בע"מ**, פס' 37 (7.6.2021)). זאת ועוד, מאחר שמדובר בהסתלקות ולא בהסדר

פשרה, אזי גם לא הושקעו במקרה דנן המשאבים השיפוטיים המושקעים על ידי בית המשפט לצורך הבחינה האם הסדר הפשרה הוא "**ראוי, הוגן וסביר**" (כאמור בסעיף 19(א) לחוק תובענות ייצוגיות), בפרט במקרים בהם הוגשו התנגדויות להסדר הפשרה. **שנית**, כאמור לעיל, ברי מהסדר החוב בהליך החדל"ת, במסגרתו זכו הקבוצות להכרה בתביעת חוב בגין מלוא סכומי התביעה בבקשות האישור, שבקשות האישור לא היו הליך סרק וכי היה בהן כדי להביא תועלת לקבוצות (ר' למשל: עניין **שרון**, בפס' 59; עניין **באטון**, בפס' 80). אכן, לא בכדי ב"כ הגורמים המקצועיים ציין כי בנסיבותיו הייחודיות של מקרה זה הם אינם מתנגדים לפטור מתשלום החלק השני של האגרה.

ה. סוף דבר

46. אני מאשר את בקשת ההסתלקות מבקשות האישור, תוך שהתביעות האישיות של המבקשים נדחות בזאת, והכל ללא צו להוצאות.

47. אני מאשר את סכומי הגמול ושכר הטרחה למבקשים ולבא-כוחם כמפורט לעיל.

48. אני נעתר לבקשה לפטור את המבקשים מתשלום החלק השני של האגרה.

49. המזכירות תעביר עותק של פסק דין זה למנהל בתי המשפט על מנת שיעדכן את פנקס התובענות הייצוגיות ותסגור את התיק.

ניתן היום, י"ב אלול תשפ"ד, 15 ספטמבר 2024, בהעדר הצדדים.

יעקב שרביט, שופט